

Évelőt a balkonládába!

A Dobay Kertészetben minden szeptemberben megtartott fajtabemutatók elévülhetetlen érdeme, hogy a kertészek közvetlenül a sok évtizedes tapasztalattal rendelkező szakemberektől kaphatnak választ termesztési és növényvédelmi kérdéseikre. Emellett a következő szezonra rendelhető fajtaújdonságokat is áttekintik a nagy múltú szaporítóanyag-termesztő üzemben.

A hódmezővásárhely-kopáncsi bemutatókertben a muskátli- és balkonnövény-fajták nyári viselkedésének és tulajdonságainak megfigyelése, a szerzett tapasztalatok összegzése ugyanolyan fontos a házigazdának, mint a tőlük szaporítóanyagot vásárló partnereiknek, mondta *Dobay Imre*, a kertészet tulajdonosa. A nemesítőházak évről évre ontják az új fajtaikat, mindeközben az egy-két évvel korábban megjelentek teljesítménye is kiváló. A vásárlóközönséget megmozgatják a világszámnak kikiáltott újdonságok, ezéért ezekre a piacon mindig igény van, azonban Dobay Imre nyugodt szívvel csak azokat a fajtaikat ajánlja a termesztőknek és a majdani végfelhasználóknak, amelyekkel maga is jó termesztési és megbízható fenntartási tapasztalatokat szerzett.

Értékes tapasztalatok

A hőség hullámokkal, forrósággal, rendkívüli szárazsággal és légköri aszályal terhelt nyári hónapokban nehéz volt a szabadföldi bemutatókert fenntartása, és ez újabb tanulsággal szolgált. A nyár közepéig gyönyörűen fejlődtek a növények, a heteken át tartó, gyakran 35-39 °C-os hőségben azonban leállt a növekedésük, a virágzás megrekedt, az álló-

Dobay Imre szerint nehéz, kiszámíthatatlan termesztési szezon elé néz a szakma

mány fejlődése elmaradt a várttól, akármit is csináltak vele. Noha a Dobay Kertészet munkatársai joggal érezhették úgy, hogy az egész nyáron szakszerűen és gondosan ápolat bemutatókerti anyag, a fajok és fajták óriási választéka nem a megszokott színvonalú látványt mutatja, ez mégsem tekinthető kudarcnak. Sokkal inkább értékes tapasztalatnak, egyebek mellett ösztönözhet a leginkább túlélő balkon- és muskátli-fajtaválaszték finomítására és a szélsőséges időjárási körülmények között alkalmazható tech-

nológiák és megoldások újragondolására is, hogy ez a termékkör a jövőben se hiányozzon a termesztők kínálatából, valamint a vásárlóknak ne kelljen lemondaniuk kedvenc virágaikról. A bemutatót idén is nagy érdeklődés övezte, vélhetően az árutermesztő kertészetek is nyitottak és kíváncsiak az új megoldásokra. A látogatókat az sem tántorította el, hogy ott, ahol három hónapig egy csepp csapadék sem volt, a kétnapos bemutató ideje alatt végig esett az eső.

Az idei fajtabemutatón szembe tűnt volt a kertészet szabadföldi évelőtermesztésének látványos felületnövekedése és kibővült választéka. A nagyobb léptékű fejlesztéshez bátorságot adott a németországi Kientzler nemesítő- és szaporítóanyag-előállító vállalkozással való jó kapcsolatuk, az értékes tulajdonságokkal bíró fajok és fajták, valamint az összeültetési koncepciókat is ajánló választékuk, hallottuk. A bemutatott szortiment 75-80%-a a német cégtől származott. A fajtaokról és a termesztésükről sok tapasztalatot gyűjtöttek és tudják, hol szorul finomításra a technológia. A termékeiket főként az Oázis franchise-hoz tartozó árudákban, illetve a kertészet webáruházában értékesítik. Utóbbi a Covid-időszakban különösen ismertté és népszerűvé vált. Azt is elmondta Dobay Imre, nem kizárt, hogy a jövőben a Kientzler és a Danziger nemesítőházak választékából is értékesítenek évelő-szaporítóanyagokat.

A szakember kiemelte, hogy az idei tapasztalatok két területen is rávilágítottak az évelőkben rejlő lehetőségekre: a nagycserepes virágzó fajok a nyári időszakban jó bevételt termelnek, a kisebb tetű virágzók pedig balkonládákba is eladhatók. Különösen azoknak a vásárlóknak, akik a könnyebb utat keresik, és nem vállalják, hogy permetezik, tápoldatozzák, öntözik és tisztogatják a növényeket, az arra alkalmas fajokból összeállított és mutatósan csoportosított választék fenntartható, mutatós, újszerű megoldást nyújthat. Tervei szerint a jövő évi fajtabemutató vezető témája az *Évelő*

Az évelőfelület bővítésére azért volt szükség, hogy elkezdődhessen a nagyobb léptékű értékesítés

Csepegtető öntözővel juttatják ki a tápanyagokat is

A növények feldőlését akadályozzák meg a talajhoz rögzített cseréptartók

A Heucherák kertbe kiültetve és balkonládákban is felhasználhatók

A legnépszerűbb évelő növény a Rudbeckia

a balkonládába! koncepció lesz, ami a korábbi *Éljen a balkonláda!* szlogent váltja fel, mellyel a növényvédelemre hívták fel a figyelmet. Az évelős koncepcióba azok a fajok tartoznak, amelyek egész nyáron díszítenek és egy jellemző időszakban virágoznak. Az ezekből tervezett sorozatokból több mintakollekciót is bemutatnak. A kertészetből kikerülő készáru fénnyel és a növény igényét leíró címkével látják el, hiszen egy új termék bevezetésénél nagyon fontos a vásárlók tájékoztatása. Az ilyen jellegű tudásátadás segít a lakosságnak kezelni az időjárásból eredő kihívásokat.

A kevesebb több

Lammel Kálmánné, a Florachem tulajdonosa, ügyvezető igazgatója a rendezvény ideje alatt szaktanácsadással segítette a kertészetbe látogatókat. A saját talaj- és öntözővíz-vizsgáló laboratóriummal, valamint több mint negyvenéves szaktanácsadási tapasztalattal rendelkező szakember eddig is kertészek százainak munkáját tette költségkímélőbbé

bá azzal, hogy speciális elvárásokra és körülményekre is tudott – szinte személyre szabott – javaslatokkal szolgálni. Tapasztalata szerint a hatékony növényvédelem alapja a jól táplált, egészséges növény, amihez azonban több feltételnek is teljesülnie kell. Például már a földkeveréket is kellő körültekintéssel és gondosan kell kiválasztani. Lammel Kál-

Összeültetési mintákat is mutattak

mánné mindenkinek azt tanácsolja, hogy a Magyarországon forgalomban lévő sok kiváló minőségű földkeverék közül – természetesen az adott kultúrához igazítva – inkább a nagyobb rosttar-

talmúakat (5-20 vagy 7-25) részesítsék előnyben. Meleg nyári napokon ugyanis az apró rosttartalmú közegek könnyen tömörödnek, különösen tömlős vagy szórófejes öntözéskor, és a talaj könnyen levegőtlené válik, mert a közeg sok apró rése kapillárisan megtartja a vizet és a gyökér szinte fuldoklik. A nagyobb rosttartalmú közegek szerkezete azért is kedvezőbb, mert a bennük lévő levegő hőszigetel, így a növények gyökérzete kevésbé melegszik fel. Nagyobb kaspókba történő ültetéshez inkább a 7-25, kisebb esetében az 5-20 rosttartalmú közeget ajánlja. Érdemes olyan keveréket választani, ami fehér és fekete tőzeget is tartalmaz. A fehér rostosabb, jobban tartja a levegőt, a feketének pedig jó a puffer-, a tápanyagtartó, tápanyagmegkötő, tápanyag-szolgáltató képessége. A műtrágyán kívül kultúrától függően ajánlott szuperfoszfátot, és 0,5-1 kilogramm darált szuperfoszfátot, és 0,5-1 kilogramm stukatúrgipszet is a belekeverni.

Mint mondta, ültetés során különösen fontos, hogy a gyökér inkább egy centivel fentebb kerüljön, mint fél cen-

A kertészet nagy balkonnövény-választékot kínál a Florensis, a PAC, a Beekenkamp és a Proven Winners fajtáinak szaporítóanyagából

A Dobay Kertészet évelőválasztékának közel 80%-a Kientzler-fajta

tivel mélyebbre. Az egyébként levegőigényes, ám talajba süllyedt szárrész ugyanis a gyakori öntözés miatt korhadásnak indul, ami a szállítóedényeket elérve a növény pusztulásához vezet.

A tápanyag-utánpótlással kapcsolatban Lammel Kálmánné felhívta a figyelmet, hogy a burkolt műtrágyákból – akár polimer, akár gyanta burkolatúakról legyen szó – a nyári hőségben nagyjából kétszer annyi tápanyag áramlik ki, ezért a kevesebb több elvét követve elegendő az ajánlott dózis felét használni. Különösen a nitrogéntúlsúlyos műtrá-

ni kell. Ellenkező esetben a tápanyaghiányos növény szövetei lazák lesznek, ezáltal akár a leggyengébb permetezés hatására is perzselődik a növény.

Nem mindegy, mikor

Dísznövény-kultúrákban idén is károsít a tripsz, a gyapottok-bagolylepke, valamint a káposztalepke hernyója. A megelőzésre törekedjünk, mindig figyeljük sárga lapokkal a rajzásokat, és ha szükséges, azonnal permetezzünk. A hernyók ellen szerencsére még viszonylag széles

ben augusztus végétől március végéig csak kora reggeli kezelés javasolt, hogy éjszakára minél szárazabb legyen a növény, ezzel akadályozhatjuk a gombabetegségek terjedését. Minden növényvédőszer-gyártó azt ajánlja, hogy érdemes kettős blokkokat alkalmazni: mindig kétszer kell egymás után használni ugyanazt a szert, ugyanis a néhány nappal később elvégzett második kezelés ráerősít az első permetezés hatására. Azt követően át kell térni másik szerre, hogy ne alakulhasson ki rezisztencia a kártevőben. Így akár három-négyféle köztél is lehet használni a termesztés során.

Sokan nem gondolnak rá, de nemcsak az öntözés, hanem a permetezés hatékonyságát is nagyon befolyásolja, hogy milyen vízből készül a permetlé. Lammel Kálmánné azt ajánlja, hogy a kincset érő esővíz minden cseppjét gyűjtsék össze a kertészek egy erre szolgáló zárt, teljesen fekete tárolóban, és lehetőleg abból készítsék el a permet-szert. Nagyon fontos, hogy ne adagolják túl a tapadószerrel sem.

Vágotvirág-kultúrákban a tripszek ellen célszerű ventilált kénport szórni az utakra, ágyásokba. Ez egyrészt savanyítja a talajt, másrészt a kénporos talajba nem rakja le a tojásait a kártevő. Amennyiben még nem virágozik a növény, és két-három napig nem kell felülről permetezni, párasítani, öntözni, érdemes porozógéppel a növényekre, utakra vékony rétegben négyzetméterenként egy dekagramm kénport kiszórni. Ez nemcsak a tripszek, hanem az atkák ellen is védelmet nyújt, és a legnagyobb melegben sem tud perzselést okozni. A kijuttatásnál azonban használjunk arcvédő felszerelést.

Merényi A., Rass K.

A „szegény ember balkonládája” háromféle Trifolium-színváltozattal (egyiknek virága is van). A növény nem drága, pillanatok alatt megnő, tűri a napot és a szárazságot, nem fagy ki, évekig díszít

gyák esetében fordulhat elő, hogy a forró talajban leégetik a növény gyökereit. A nyári kultúrában ezért egyáltalán ne használjunk burkolt műtrágyát, inkább tápoldatozzunk, vagy csak fele mennyiségű műtrágyát adjunk ki. Figyelembe kell venni azt is, hogy a sok öntözéssel a tápanyagok, különösen a nitrogén, kálium, kalcium és magnézium könnyebben kimosódhatnak, ezért azokat pótol-

Balkonládába való, hosszan díszítő, színfoltot adó mintabeültetés. Ha nem is olyan, mint egy virágát ontó muskátli vagy petúnia, kevés ápolásra szorul

a használható szerek választéka, de fontos a jó időzítés, kora hajnalban permetezzünk, hangsúlyozta. Ezek a hernyók ugyanis fénykerülők, napközben elbújnak, este viszont még nem jönnek fel a levelekre, így az ekkor végzett permetezés hatástalan. Más kártevők, kórokozók ellen tavasztól ősziig lehet akár este is permetezni, mert nyáron gyorsan felszárad a lomb a permetezés után. Ellen-